

دهم انسانی

۱۰ اسفند ۱۴۰۳

دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

دریافت کارنامه‌ی آزمون ۲ ساعت زودتر از کارنامه‌ی اصلی در اپلیکیشن کانونی‌ها

کارنامه‌ی زودهنگام (۲ ساعت زودتر از کارنامه اصلی)، تحلیل دقیق آزمون‌ها، دریافت پیام مدیر و پشتیبان
و همه ابزارهای لازم برای موفقیت شما در اپلیکیشن کانونی‌ها در اختیار شماست. برای دریافت اپلیکیشن
از طریق کیوآرکد یا شماره‌گیری کد زیر اقدام کنید:

#۳*۸۴۵۱*۶۶۵۵*

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی، زانیار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
صالح بهاری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، محمد مالک	علوم و فنون ادبی (۱)
برگزیده از کتاب جامع	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»
راضیه ابراهیمی‌نژاد، ریحانه امینی، یاسین ساعدی	جامعه‌شناسی (۱)
رضا خداداده، منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، مصطفی قدیمی‌فرد	عربی، زبان قرآن (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، زهرا دامیار، فاطمه عزیززی، فرشید مشعربور	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
جواد پاکدل، محمد رضایی‌نقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی	منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، علی صیدی، آیدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌اللهی، آرش کتاب‌فروش بدری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان، زهرا آزاد	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع	ملیکا ذاکری، زهرا قصری	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	ساغر اسفهبندی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیززی	زهرا قصری	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی، سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی، زهرا آزاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	_____	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال   مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

ریاضی و آمار (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

کار با داده‌های آماری
گردآوری داده‌ها،
معیارهای گرایش به مرکز
صفحه‌های ۷۱ تا ۸۸

۱- یک کارخانه لوسترسازی، هر روز ۱۳۰۰ لوستر تولید می‌کند. مسئول کنترل کیفی این کارخانه، لوسترها را ۹ در میان (هر ده تا یکی) مورد بررسی قرار می‌دهد تا حداکثر مقاومت و کیفیت آنها را تعیین کند. در این بررسی آماری، اندازه نمونه چه قدر از اندازه جامعه کمتر است؟

(۱) ۱۰۰ (۲) ۱۱۵۶

(۳) ۱۱۷۰ (۴) ۱۳۰

۲- به هر یک از افراد یا چیزهایی که داده‌های مربوط به آنها در یک بررسی آماری گردآوری می‌شود، چه می‌گویند؟

نهایی

(۱) سرشماری (۲) آماره

(۳) پارامتر (۴) واحد آماری

۳- بهترین روش جمع‌آوری داده در موضوعات زیر، به ترتیب کدام است؟

«بهترین برنامه تلویزیونی نروزی از نظر مردم - تعداد افرادی که روزهای تعطیل به رستوران می‌روند - بررسی نرخ رشد باروری در سال ۹۶»

(۱) پرسش نامه - دادگان‌ها - پرسش نامه (۲) پرسش نامه - دادگان‌ها - دادگان‌ها

(۳) مصاحبه - مشاهده - پرسش نامه (۴) مصاحبه - مشاهده - دادگان‌ها

۴- مطالب ذکر شده در کدام گزینه نادرست است؟

نهایی

(۱) برای بررسی کیفیت گندم یک زمین کشاورزی، بهتر است نمونه تصادفی از محصول را گرفته و از روش آزمایش و مشاهده استفاده کنیم.

(۲) در انتخاب نمونه تصادفی، باید همه اعضای جامعه آماری، شانس یکسانی برای انتخاب شدن داشته باشند.

(۳) سازمان‌ها، همیشه اطلاعات ثبتی (دادگان) را در اختیار آمارگیر قرار می‌دهند.

(۴) یک روش آماری مناسب نمی‌تواند دقیق‌تر یا صحیح‌تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.

۵- در یک جامعه، تعداد موتورها ۲۰۰ و تعداد ماشین‌ها ۲۵۰ عدد است. در یک نمونه خاص از این جامعه که به صورت تصادفی انتخاب می‌شود، تعداد

موتورها ۲۰ و تعداد ماشین‌ها ۳۰ است. آماره نسبت تعداد موتورها به کل دو وسیله نقلیه، چند برابر پارامتر نسبت تعداد ماشین‌ها به کل دو وسیله

نقلیه است؟

(۱) $\frac{9}{5}$ (۲) $\frac{18}{25}$

(۳) $\frac{5}{9}$ (۴) $\frac{25}{18}$

محل انجام محاسبات

۶- نوع و مقیاس اندازه گیری هر متغیر روبه روی آن نوشته شده است. چند مورد از آن‌ها نادرست است؟

نهایی

الف) دمای اتاق ← کمی نسبی

ب) وزن کیسه های شنی ← کمی فاصله ای

ج) مدت زمان امتحان ← کمی نسبی

د) رتبه افراد در کنکور ← کمی فاصله ای

ه) مهارت در رانندگی (کم، متوسط و زیاد) ← کیفی ترتیبی

یک (۱) دو (۲)

سه (۳) چهار (۴)

۷- اگر میانگین، میانه و مد در داده های زیر را به ترتیب با $M, m, \bar{x}$ نمایش دهیم، حاصل $\frac{\bar{x} + 6}{m + M}$ کدام است؟

۱, ۲, ۳, ۱۰, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۲۰, ۲۳, ۵۹

یک (۱) $\frac{۱۲}{۱۷}$ دو (۲) $\frac{۱۷}{۱۲}$

سه (۳) $\frac{۱۵}{۱۲}$ چهار (۴) $\frac{۱۲}{۱۵}$

۸- اگر میانه داده های $1 - 2x_1, 1 - 2x_2, 1 - 2x_3, \dots, 1 - 2x_n$ برابر ۱۸ باشد، میانه داده های $x_1, x_2, \dots, x_n$ کدام است؟

یک (۱) $9/5$ دو (۲) $-9/5$

سه (۳) $8/5$ چهار (۴) $-8/5$

۹- میانگین پنج داده آماری برابر ۶ است، اگر تمام داده ها را ۲ برابر و سپس ۳ واحد از آن‌ها کم کنیم، میانگین داده های جدید، چند برابر میانگین

داده های اولیه است؟

یک (۱) ۲ دو (۲) ۱

سه (۳) $1/5$ چهار (۴) $1/25$

۱۰- میانگین ۱۰ داده آماری $67/5$ است، با حذف کدام یک از داده های زیر، میانگین داده های باقی مانده برابر ۷۰ می شود؟

یک (۱) ۳۰ دو (۲) ۷۲

سه (۳) ۴۵ چهار (۴) ۶۰

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۱)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

وزن شعر فارسی، موازنه و ترصیع

+ کارگاه تحلیل فصل ۳

صفحه‌های ۶۷ تا ۷۸

۱۱- در کدام گزینه حذف همزه رخ نداده است؟

- (۱) مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست
- (۲) نیست اقلیم سخن را بهتر از من پادشا
- (۳) دردا که نور مهر و صفا از نهاد خلق
- (۴) می‌ترسم از آن که بانگ آید روزی

۱۲- خط عروضی کدام گزینه درست است؟

- (۱) ببین ذرات روحانی که شد تابان از این صحرا (بِ بَیْنِ ذَرِّ رَاتِ رُحَانِی کَشِدْ تَابَانَ اَزَیْنِ صَحْرَا)
- (۲) نام شمس‌الدین بگو تا جان کنم بر او نثار (نَامِ شَمْسِ دَیْنِ بَگُو تَا جَانَ کُنْمِ بَرِ اَوِ تَا جَانَ کُنْمِ بَرِ اَوِ نِ ثَارِ)
- (۳) زهی گوهر منشور زهی پشت و توآ (زِ هَی گُوْهَرِ مَن ثَوْرِ زِ هَی پُش ت ت وَا)
- (۴) بنگر که لذت چون بود محبوب خوش‌آواز را (بِنِ گَرِ کَلِذْتِ چَوْنَ بُوْدِ مَحْبُوْبِ خُوْشِ اَوَا زِ رَا)

۱۳- در مورد دو بیت زیر، کدام گزینه درست است؟

- «ای مه روشن اگر جان منی زود برآی»
 صبح امید من از جیب افق سر برزن
- وی شب تیره اگر عمر منی دیر می‌ای
 روز اقبال من از مطلع مقصود بر آی»

(۱) خط عروضی مصراع اول بدین شکل است: ای مَه رُو شَن اَ گَرِ جَانِ مَنی زو د بَرِ ای

(۲) تقطیع هجایی مصراع چهارم: رُو زِ اِقْ بَا / لِ مَ نَزْ مَطْ / لَ عِ مَقْ صُو / د بَ رَا

(۳) علامت هجایی مصراع دوم به این صورت است: - UU - UU - UU - UU - UU - UU - UU - UU

(۴) خط عروضی مصراع سوم بدین صورت است: صُبْ حِ اُمی دِ مَ نَزْ جَیْ بِ اَفَقِ سَرِ بَرِ زَن

۱۴- تقطیع هجایی مصراع زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را»

(۱) -U-U--UU-U-U-- (۲) -U-U-U--U-U--

(۳) -UUU--UU--UU-- (۴) --U--UU--U--

۱۵- کدام یک از ابیات زیر به ترتیب، آرایه‌های «موازنه» و «سجع» دارند؟

- (الف) خانه تن را به جان آباد کردن مشکل است
- (ب) در خون چه کشی تنم؟ نه زوبینم
- (ج) نه چمن شکوفه‌ای رُست چو روی دلستان
- (د) حدیث روضه نگویم، گل بهشت نبویم
- (ه) نسخ کن این آیت ایام را
- (و) بر سر ریگ روان آباد کردن مشکل است
- (ز) در تف چه بری دلم؟ نه پیکانم
- (ح) نه صبا صنوبری یافت چو قامت بلندت
- (ط) جمال حور نجویم، دوان به سوی تو باشم
- (ث) مسخ کن این صورت اجرام را

(۴) «الف»، «د»

(۳) «ب»، «د»

(۲) «الف»، «ج»

(۱) «ب»، «ه»

۱۶- به ترتیب، آرایه‌های «موازنه» و «ترصیع» در چند بیت به کار رفته است؟

- الف) زهی آسایش و رحمت نظر را کش تو منظوری
ب) به لطف اگر بخرامد هزار دل ببرد
ج) در سینه کشیده عقل گفتارم
د) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد
ه) ای منور به تو نجوم جمال
- ۱) یک، چهار (۲) سه، دو
۲) دو، سه (۴) چهار، یک

۱۷- در کدام بیت آرایه «موازنه» وجود ندارد؟

- ۱) چه قطره‌ها که دمام نریخت از مزه‌ام
۲) دلم خسته کردی به هجران خویش
۳) ای خدمت تو گشته پیرایه هر عاقل
۴) دل به امید روی او همدم جان نمی‌شود

۱۸- آرایه‌های «تشبیه، موازنه، واژه‌آرایی، سجع و مجاز» به ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

- الف) تو را خود یک زمان با ما سر صحرا نمی‌باشد
ب) روی تو چون نوبهار جلوه‌گری می‌کند
ج) تا تو سر اندر آری، صد راز سر بر آری
د) زلف تو در فریب دل چند کند سیه‌گری
ه) عهد کردیم که بی دوست به صحرا نرویم
- ۱) «ب»، «ه»، «الف»، «د»، «ج»
۲) «د»، «ب»، «ه»، «ج»، «الف»
۳) «ب»، «د»، «ه»، «الف»، «ج»
۴) «ب»، «د»، «ه»، «ج»، «الف»

۱۹- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه یافت می‌شود؟

- «دانه باشی مرغکانت برچنند
۱) گفتم که روی خوبت از من چرا نهان است؟
۲) با که گویم که ندیده است و نبیند به جهان
۳) در سر زینت خود آرا می‌رود آخر سرش
۴) گر تو پنداری که رازم بی تو پیدا نیست، هست

۲۰- مفاهیم «تسلیم بودن عاشق، شوق وصال یار، آشکار بودن معشوق و درمان‌ناپذیری عشق» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- الف) قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌یابم
ب) و گر شمشیر برگیری سپر پیشت بیندازم
ج) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟
د) چه حلقه‌ها که زدم بر دل از سر سوز
ه) ای که ز دیده غایبی در دل ما نشستهای
- ۱) «ب»، «د»، «ه»، «الف»
۲) «ج»، «الف»، «د»، «ب»
۳) «ب»، «د»، «ج»، «الف»
۴) «ب»، «ه»، «د»، «الف»

علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۲۱- خطّ عروضی کدام گزینه در مقابل آن به‌درستی نوشته شده است؟ آزمون وی ای پی

- (۱) قال و مقال عالمی می‌کشم از برای تو: (قالُ مَ قالِ عا لَمی می کِ شَ مَز برایِ تو)
- (۲) برو این دام بر مرغی دگر نه: (بُ رو این دام بَر مُر غی دِ گَر نِ)
- (۳) به دُری که عرش است او را صدف: (بِ دُرِ ری کِ عَـرْشِ اَسـت او را صَ دَف)
- (۴) غمگین پسر از حکایت او: (غـم گـمـین پ د ر ز ح کـای تِ او)

۲۲- علامت‌های هجایی کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) چرا اهل معنی بدین نگروند که ابدال در آب و آتش روند
- (۲) بگفت ای هوادار مسکین من برفت انگبین یار شیرین من
- (۳) مبر ظن کز سرم سودای عشقت رود تا بر زمینم استخوان هست
- (۴) شبی یاد دارم که چشم نخفت شنیدم که پروانه با شمع گفت

۲۳- در کدام گزینه شاعر از اختیار زبانی «حذف همزه» بهره نبرده است؟

- (۱) چو تو آمدی، مرا بس که حدیث خویش گفتم چو تو ایستاده باشی، ادب آن که من بیفتم
- (۲) تو اگر چنین لطیف از در بوستان درآیی گل سرخ، شرم دارد که چرا همی شکفتم
- (۳) دو سه بامداد دیگر که نسیم گل برآید بتر از هزار دستان بکشد فراقِ جفتم
- (۴) به امید آن که جایی قدمی نهاده باشی همه خاک‌های شیراز به دیدگان بُرفتم

۲۴- همهٔ گزینه‌ها از نظر کارکرد «سجع»، ارزش موسیقایی بیشتری دارند؛ به‌جز:

- (۱) برگ بی‌برگی بود ما را نوال مرگ بی‌مرگی بود ما را جلال
- (۲) ای آن که جهان را همه فخر از حسب توست وی آن که جهان را همه فخر از نسب توست
- (۳) اگر سرفرازی به کیوان بر است وگر تنگ‌دستی به زندان در است
- (۴) ای به ذات تو ملک گشته خلیل وی به نام تو زنده نام خلیل

۲۵- در کدام گزینه، آرایهٔ «موازنه» دیده می‌شود؟

- (۱) چون ساختند دردم در حلقه نیارامم چون سوختند عشقم در نار نخواهم شد
- (۲) تا دلبرم او باشد، دل بر دگری نهم تا سرورم او باشد، غمخوار نخواهم شد
- (۳) خالق و رازق زمین و زمان حافظ و ناصر مکین و مکان
- (۴) ای مست شبرو کیستی؟ آیا مه من نیستی؟ گر نیستی پس چیستی؟ ای همد تنهای دل

۲۶- ابیات مذکور در کدام گزینه «موازنه» دارند؟

- الف) ز مهر و کین تو خیزد همی بهار و خزان
ب) ز هول رزم تو چون ابر می‌بگرید تیغ
ج) همی ستانی ملک و همی‌گزاری کام
د) کشیده سایه انصاف تو به بحر و به بر
ه) فروخت نور دل و نار طبع تو ورنه
و) به سال و مه زند از بخشش تو گردون لاف
- ۱) «الف» - «و»   ۲) «الف» - «ب»

- ز عفو و خشم تو زاید همی ضیا و ظلام
ز مهر بزم تو چو گل همی‌بخندد جام
به آسمانی اقبال و ایزدی الهام
رسیده منفعت جود تو به خاص و به عام
هنر بماندی تاریک و عقل بودی خام
به روز و شب کند از خلعت تو گیتی لام
- ۳) «ب» - «د»   ۴) «ج» - «ه»

۲۷- آرایه‌های «تشبیه، تشخیص، جناس، ترصیع و تلمیح» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) ز چشم شوخ تو جان کی توان برد
ب) ای روزگار گرگدل، افغان ز دست تو
ج) نسیم صبح زند چون به تار زلف تو چنگ
د) تنور سینه ما را ای آسمان به حذر باش
ه) چون او بتی شمن نستاید به صد بهار
- ۱) «ه» - «الف» - «ج» - «ب» - «د»
۳) «الف» - «ج» - «ه» - «د» - «ب»

- که دایم با کمان اندر کمین است
تا تو ز جان یوسف دل‌ها چه خواستی
هوای ناله جانسوز تارها دارم
که روی ماه سیه می‌کند به دوده آهت
چون او گلی چمن ننماید به صد بهار
- ۲) «ج» - «ه» - «ب» - «الف» - «د»
۴) «د» - «ج» - «الف» - «ه» - «ب»

۲۸- علامت هجایی «-U-/U--/--U-/U--» نشان‌دهنده کدام گزینه با وجود آرایه «ترصیع» است؟

- ۱) آن جا که پیش‌بینی باید موقفی
۲) ای آرزوی جانم، جانم فدای تو
۳) هنگام تنگدستی در عیش کوش و مستی
۴) دانه باشی مرغکانست برچنند

- وآن جا که پیش‌دستی باید مظفری
باز آن جا که جان فشانم، در خاک پای تو
کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را
غنچه باشی کودکانست برکنند

۲۹- ابیات زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- «آب جیحون از نشاط روی دوست
ای بخارا شاد باش و دیرری
۱) این وطن مصر و عراق و شام نیست
۲) هوای کوی تو از سر نمی‌رود بیرون
۳) سعدیا حبّ وطن گرچه حدیثی است درست
۴) در بحر، هر که ساخت وطن چون حباب، اسیر!

- خنک ما را تا میان آید همی
میرزی تو شادمان آید همی
این وطن جایی است کاو را نام نیست
غریب را دل سرگشته با وطن باشد
نتوان مرد به سختی که من این‌جا زادم
دردسر خرابه ساحل چه می‌کند

۳۰- مفهوم کلی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) هر کسی را سر چیزی و تمنای کسی است
۲) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را
۳) تو را خواهم تو را جویم تو را ای مشک خوش‌بویم
۴) ای در دل من اصل تمنا همه تو

- ما به غیر از تو نداریم تمنای دگر
کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را
بیا یادی نما از من که زارم کنج پستویم
وی در سر من مایه سودا همه تو

جامعه‌شناسی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تغییرات هویت اجتماعی،
تحولات هویتی جهان اجتماعی
(علل درونی)
صفحه‌های ۸۶ تا ۹۹

۳۱- کدام گزینه صحیح است؟

نهایی

(۱) کسب هویت اجتماعی جدید، برخورداری از موقعیت اجتماعی جدید را در پی دارد.

(۲) اعضای جهان اجتماعی ابتدا هویت اجتماعی اکتسابی را کسب و سپس با هویت اجتماعی انتسابی خود آشنا می‌شوند.

(۳) مسدود بودن راه هرگونه تحرک اجتماعی، انسداد اجتماعی نام دارد.

(۴) انسداد اجتماعی، صرفاً در جوامعی وجود دارد که در آن‌ها موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های اکتسابی تعیین می‌شود.

۳۲- به ترتیب صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر دربارهٔ طبقهٔ سوم یا متوسط در جوامع فئودالی، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) نه اشراف بودند و نه رعیت؛ به همین دلیل از آن‌ها به عنوان طبقهٔ سوم یاد می‌شد.

(ب) هویتی منفی و پست داشتند اما به دلیل فواید و کارکردهایشان از نظر قانونی و اجتماعی پذیرفته می‌شدند.

(ج) هدف این گروه از ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها، بی‌اعتبار ساختن اشراف بود.

(د) این گروه، خود را تولیدکننده و مفید و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی می‌کردند.

(۱) ص، غ، ص، ص (۲) غ، ص، ص، غ (۳) ص، غ، غ، ص (۴) ص، ص، غ، ص

۳۳- در هر کدام از موقعیت‌های زیر، به ترتیب چه نوع تحرک اجتماعی رخ داده است؟

نهایی

- کارمند اداره هنگامی که مدیر بخشی از اداره می‌شود.

- مدیر یک اداره هنگامی که از مدیریت عزل شود و به‌صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد.

- مدیر یک بخش هنگامی که مدیر کل می‌شود.

- کارمندی که از یک بخش اداره به بخش دیگری منتقل می‌شود.

(۱) صعودی - نزولی - صعودی - صعودی

(۲) صعودی - افقی - صعودی - افقی

(۳) افقی - افقی - صعودی - صعودی

(۴) صعودی - نزولی - صعودی - افقی

۳۴- به ترتیب، چرا در برخی جوامع غربی از تحصیل دختران محجبه جلوگیری می‌شود و در جهان معنوی چه هویت‌هایی به رسمیت شناخته نمی‌شوند؟

(۱) جلوگیری از ظهور اجتماعی هویت‌های دینی - همهٔ هویت‌ها در این جوامع به رسمیت شناخته می‌شوند.

(۲) جلوگیری از تحرک اجتماعی خارج از محدودهٔ ارزش‌ها - هویت اجتماعی محدود به چارچوب‌ها

(۳) جلوگیری از فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار می‌کند - هویت‌های نافی ابعاد متعالی انسان

(۴) تلاش برای تربیت انسان‌ها مطابق با ارزش‌های جامعه - هویت‌های نافی ابعاد الهی انسان

۳۵- به ترتیب، اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به چه چیزی منجر می‌شود و کدام مورد از پایه‌های اساسی هویت‌یابی در جامعهٔ سرمایه‌داری است؟

(۱) تزلزل فرهنگی - مالکیت ثروت همراه با شغل

(۲) تعارض فرهنگی - جایگاه اجتماعی و نفوذ سیاسی فرد

(۳) تزلزل فرهنگی - جایگاه اجتماعی و نفوذ سیاسی فرد

(۴) تعارض فرهنگی - مالکیت ثروت همراه با شغل

۳۶- چند مورد از عبارات زیر صحیح هستند؟

- در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد در کنار هویت دنیوی آن‌ها می‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.
- اساس منع و ترغیب اسلام نسبت به مشاغل و حرفه‌ها، آثار مخرب یا سازنده این حرفه‌ها بر تربیت و هویت انسان‌ها است.
- تعارض فرهنگی گاه ناشی از علل بیرونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد.
- در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید یکسان است.
- اکثریت مردم الجزایر در سال ۱۹۹۱ میلادی به حاکمیت اسلامی رأی دادند اما کودتای نظامی مانع از اجرای نتایج انتخابات شد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۷- «شکل‌گیری»، «دوام» و «چالش» هویت فرهنگی جهان اجتماعی به ترتیب در چه صورتی است؟

- (۱) پذیرش ارزش‌های مشترک توسط اعضا - تحقق هویت اجتماعی افراد - چالش‌های فرهنگی
- (۲) به رسمیت شناختن عقاید و ارزش‌ها توسط اعضا - مهم بودن عقاید و ارزش‌ها برای اعضا - چالش‌های فرهنگی
- (۳) پذیرش ارزش‌های مشترک توسط اعضا - مهم بودن عقاید و ارزش‌ها برای اعضا - از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها
- (۴) به رسمیت شناختن عقاید و ارزش‌ها توسط اعضا - تحقق هویت اجتماعی افراد - از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها

۳۸- کدام یک در رابطه با هویت فرهنگی درست و در ارتباط با هویت اجتماعی نادرست است؟

- (۱) هویت‌های فرهنگی ثابت‌اند و تغییر نمی‌کنند. - هویت اجتماعی افراد همواره در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
- (۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. - هویت اجتماعی به اقتضای بخش‌های مختلف اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های فرهنگی را پدید می‌آورد.
- (۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، همواره در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد. - بخشی از هویت اجتماعی، شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.
- (۴) هویت فرهنگی جهان اجتماعی بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. - بخشی از هویت اجتماعی، شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.

۳۹- کدام گزینه به ترتیب روند تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) بحران هویت ← دگرگونی هویت فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی ← تحولات فرهنگی ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۲) تعارض فرهنگی ← بحران هویت ← دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← پیدایش شیوه‌هایی از زندگی در تداوم عقاید و ارزش‌ها ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۳) تزلزل فرهنگی ← بحران هویت ← تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی ← تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر ← تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۴) شکل‌گیری هویت اجتماعی خارج از چارچوب ارزش‌های اساسی جامعه ← پیدایش شیوه‌هایی از زندگی در تقابل با عقاید و ارزش‌ها ← بحران هویت ← تعارض فرهنگی ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر

۴۰- هر یک از موارد زیر به ترتیب، نتیجه چیست؟

- مرگ طبیعی یک جهان اجتماعی

- تحول فرهنگی

- (۱) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - بحران هویت
- (۲) کاستی و خلأ معنوی - بحران هویت
- (۳) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - تعارض فرهنگی
- (۴) کاستی و خلأ معنوی - تعارض فرهنگی

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	
تاریخ (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	
جغرافیای ایران	۲	۳	۵	۷	۸	
منطق	۱	۲	۳	۴	۵	
اقتصاد	۱	۲	۳	۵	۷	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

هذا خلق الله
(حوار تا پایان درس)
المعالم الخلابة
(تا پایان اختبر نفسک)
صفحه‌های ۷۴ تا ۸۸

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤١ - ٤٥)

۴۱- ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾: پس خداوند ...

- ۱) آرامشش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد!
- ۲) آرامشش بر پیامبر و بر مؤمنان نازل شد!
- ۳) آرامش را بر پیامبر خود و بر مؤمنان نازل کرد!
- ۴) آرامش خود را بر پیامبر و مؤمنانش نازل کرد!

۴۲- «إِنَّ تَنْوَعِ الْمَعَالِمِ وَالصَّنَاعَاتِ الْيَدَوِيَّةِ فِي إِيرَانَ قَدْ جَذَبَ أَكْثَرَ السِّيَّاحِ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ!»: بی گمان ...

- ۱) گوناگونی آثار و صنایع دستی در ایران، بیشتر گردشگران را از همه جهان جذب کرده است!
- ۲) آثار باستانی و صنایع دستی در ایران گوناگون‌اند و تعدادی از جهانگردان دنیا را به سوی خود جذب کرده‌اند!
- ۳) تنوع آثار و صنایع دستی در ایران، اکثر گردشگران را از همه جهان جذب می‌کند!
- ۴) آثار و صنایع دستی گوناگون ایران، بسیاری از جهانگردان سراسر جهان را به سوی خود کشانده است!

۴۳- «قَدْ أَنْشَدَتْ شَاعِرَةُ الْعَرَبِ الْكَبِيرَةُ قَصِيدَةً عَنْ طَاقِ كَسْرِي نَسْتَفِيدُ مِنْهَا لِمَعْرِفَةِ الْمُلُوكِ السَّاسَانِيِّينَ!»:

- ۱) بزرگ‌ترین شاعر عرب قصیده‌ای درباره طاق کسری سروده است که از آن برای شناخت پادشاهان ساسانی می‌توانیم استفاده کنیم!
- ۲) شاعران بزرگ عرب بعد از مشاهده طاق کسری قصیده‌ای سرودند که از آن برای شناخت پادشاه ساسانی استفاده می‌کنیم!
- ۳) شاعر بزرگ عرب زبان قصیده‌ای درباره طاق کسری سروده است که از آن برای شناخت پادشاهان ساسانی می‌توان استفاده کرد!
- ۴) شاعر بزرگ عرب قصیده‌ای درباره طاق کسری سروده است که از آن برای شناخت پادشاهان ساسانی استفاده می‌کنیم!

۴۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) الحيوانات بِالذَّنْبِ تَطْرُدُ الْحَشْرَاتِ!: حیوانات به وسیله دم خود حشرات را دور می‌کنند!
- ۲) ﴿أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾: آیا دیگران را به نیکی امر می‌کنید و خودتان را فراموش می‌کنید؟!
- ۳) بُحَيْرَةٌ زَرْيَبَارٍ مِنْ أَجْمَلِ الْأَمَاكِنِ السِّيَّاحِيَّةِ!: دریاچه زربار از زیباترین مکان‌های گردشگری است!
- ۴) قَدْ نَذَهَبُ لِزِيَارَةِ مَرَقَدِ الْإِمَامِ الْحُسَيْنِ (ع) فِي كَرْبَلَاءَ!: به زیارت آرامگاه امام حسین (ع) در کربلا می‌رویم!

۴۵- «جَهَانْگَرْدَانِ گِذْرَانْدِنِ تَعطِيلَاتِ دَرِ اِیرَانِ رَا دُوسْتِ دَارِنْدَا!»؛ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) يَحْبُونَ السِّيَّاحَ قِضَاءَ الْعَطَلَاتِ فِي بِلَادِنَا إِيرَانَ!
- ۲) السِّيَّاحُ يَحْبُونَ قِضَاءَ الْعَطَلَةِ فِي بِلَادِ إِيرَانَ!
- ۳) يُحِبُّ السِّيَّاحُ قِضَاءَ الْعَطَلَاتِ فِي إِيرَانَ!
- ۴) السِّيَّاحُ يَحِبُّ قِضَاءَ الْعَطَلَةِ فِي إِيرَانَ!

■ ■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٤٦ - ٥٠)

۴۶- عین الخطأ عن الحوارات التالية:

- ۱) لِمَ تَذْهَبُ إِلَى الْمَدَائِنِ يَا حَبِيبِي؟ ← لِمُشَاهَدَةِ طَاقِ كَسْرِي!
- ۲) أَتَعْرِفُ زَوْارَ مَرَقَدِ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ؟ ← نَعَمْ، أَعْرِفُ كُلَّهُمْ!
- ۳) أَتَعْرِفُ مَنْ هُوَ؟ ← نَعَمْ، أَعْرِفُهُ، إِنَّهُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ!
- ۴) هَلْ لَكَ مَعْلُومَاتٌ عَنِ طَاقِ كَسْرِي؟ ← أَظُنُّ الْمَسَافَةَ سَبْعَةَ وَ ثَلَاثِينَ كِيلُومِتْرًا!

۴۷- عین الخطأ عن الإيضاحات:

- ۱) الأعشاب الطَّبَّيَّةُ: نباتاتٌ مفيدةٌ نَسْتَعِيدُ مِنْهَا كَالْأَدْوِيَّةِ!
- ۲) الذَّنْبُ: عضوٌ خَلْفَ جِسْمِ الْحَيَوَانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لِطَرْدِ الْحَشْرَاتِ!
- ۳) البَطُّ: طائرٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَ الْمَاءِ!
- ۴) المُضِيءُ: عَدَمُ نَشْرِ النَّوْرِ وَ عَدَمُ وَجُودِ الصُّوْرِ!

۴۸- عین الخطأ عن تعيين الإعراب عما تحته خط:

- ۱) قرأ الطالبانِ المُجَدَّانِ قصيدةً رائعةً! (مرفوع)
- ۲) مديرةُ المدرسةِ واقفةٌ أمامَ الإصطفاةِ الصَّبَاحِيِّ! (مجرور)
- ۳) الطَّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْوَالِدِينَ! (منصوب)
- ۴) فَحَصَّ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْمَرِيضِ الصَّغِيرِ! (منصوب)

۴۹- عین الخطأ عن تعيين المحل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط:

- ۱) ﴿ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ (فاعل)
- ۲) خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ! (مضاف إليه)
- ۳) تَشَرَّفْنَا بِزِيَارَةِ الْعَتَبَاتِ الْمُقَدَّسَةِ! (صفة)
- ۴) أَظُنُّ الْمَسَافَةَ خَمْسَةً وَ عَشْرِينَ كِيلُومِتْرًا! (مفعول)

۵۰- عین صفةً تختلف في الإعراب:

- ۱) الرِّيحُ الشَّدِيدَةُ تَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ!
- ۲) إِعْتَمَدَ التَّلَامِيذُ الْعَاقِلُونَ عَلَى مَعْلَمِيهِمْ فِي الْقِيَامِ بِوَأَجِبَاتِهِمْ!
- ۳) أَسْنَانُ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ كَبَقِيَّةِ أَجْزَاءِ الْجِسْمِ تَحْتَاجُ إِلَى الْعِنَايَةِ!
- ۴) الشَّعْبُ الْإِيرَانِيُّ لَا يَقْبَلُ الظُّلْمَ عَلَى مُسْلِمِي الْعَالَمِ أَبَدًا!

تاریخ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اشکانیان و ساسانیان،
آیین کشورداری
صفحه‌های ۹۰ تا ۱۰۸

۵۱- بهرام چوبین علیه کدام پادشاه ساسانی سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار کرد؟

نهایی

(۱) خسرو پرویز

(۲) هرمز چهارم

(۳) قباد یکم

(۴) شاپور دوم

۵۲- کدام گزینه از اتفاقات دوران فرمانروایی مهرداد دوم اشکانی نمی‌باشد؟

(الف) استوار شدن پایه‌های قدرت و سلطنت اشکانیان

(ب) پیشروی اشکانیان تا رود فرات و همسایه شدن آنان با امپراتوری روم

(ج) تبدیل حکومت اشکانیان از حکومتی محلی به امپراتوری قدرتمند

(د) شکست امپراتوری روم از اشکانیان در نبرد حران

(۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «ج» (۳) «الف»، «د» (۴) «ج»، «د»

۵۳- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر در رابطه با حکومت اشکانیان به ترتیب در کدام گزینه صحیح ذکر شده است؟

- آخرین پادشاه اشکانیان، اردوان چهارم بود که نتوانست نیروهای مهاجم رومی را شکست دهد.

- حکومت اشکانی بر اثر جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی به سستی گرایید.

- حکومت اشکانیان، دارای نظامی متمرکز بود که قوانین آن در سراسر کشور اجرا می‌شد.

- اردوان چهارم در برابر مشکلات داخلی موفق نبود و نتوانست خاندان ساسانی را که در فارس بر او شوریده بودند، آرام کند.

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست (۲) درست - نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست (۴) نادرست - درست - نادرست - درست

۵۴- در دوره کدام پادشاه ساسانی، در جنگ با رومیان گردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والرینوس به اسارت ایرانیان درآمد؟

نهایی

(۱) خسرو انوشیروان

(۲) خسرو پرویز

(۳) شاپور یکم

(۴) شاپور دوم

۵۵- کدام یک از گزینه‌های زیر اطلاعات درستی درباره حکومت ساسانیان در مقابله با بیابانگردان ارائه نمی‌دهد؟

(۱) قبایل بیابانگرد عرب دائماً به شهرها و آبادی‌های ایران در حاشیه جنوبی خلیج فارس و دریای عمان دستبرد می‌زدند.

(۲) حکومت ساسانی، حکومتی دست‌نشانده به ریاست لخمیان در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کرد.

(۳) مورخان اقدام شاپور دوم در برانداختن حکومت اعراب لخمی را اشتباه بزرگی در تاریخ باستان ایران به‌شمار می‌آورند.

(۴) قبایل صحراگرد آسیای مرکزی، مکرراً به مرزهای شمال شرقی ایران در منطقه خراسان هجوم می‌آوردند و تخریب و غارت می‌کردند.

۵۶- «یک دانشجوی تاریخ پس از تحقیق‌های فراوان دربارهٔ حوادث اواخر دورهٔ ساسانیان نتایج خود را به صورت زیر آورده است.» کدام موارد از اطلاعات او درست است؟

- الف) خسرو پرویز برای رسیدن به قدرت و سرکوب مخالفان خود، از امپراتوری روم کمک گرفت.
 ب) در اوایل فرمانروایی هرمز چهارم، اعراب مسلمان به ایران هجوم آوردند و در چند جنگ سپاه ساسانی را مغلوب کردند.
 ج) ترتیب شاهان بعد از انوشیروان به این صورت است: خسرو پرویز، هرمز چهارم، یزدگرد سوم
 د) بعد از یزدگرد سوم، ایران وارد دوران اسلامی تاریخ خود شد.

۱) «الف»، «ب»   ۲) «ب»، «ج»   ۳) «الف»، «د»   ۴) «ج»، «د»

۵۷- همهٔ عبارات در مورد نظام سیاسی و اداری سلوکیان صحیح است؛ به جز:

- ۱) در دوران حکومت سلوکی، قدرت و مناصب مهم سیاسی، اداری و نظامی در اختیار یونانیان بود.
 ۲) تقسیمات کشوری مانند روزگار هخامنشی بود و سلوکیان، قلمرو خود را به تعداد زیادی شهری تقسیم کردند.
 ۳) فرمانروایان سلوکی به سیاست آزادی و مدارای دینی پادشاهان هخامنشی ادامه دادند.
 ۴) حکومت سلوکی به شیوهٔ غیرمتمرکز اداره می‌شد و حاکمان محلی در ادارهٔ قلمرو خود استقلال نداشتند.

۵۸- کدام عبارت در مورد نظام سیاسی و اداری اشکانیان صحیح آمده است؟

- ۱) پادشاهان اشکانی مانند پادشاهان هخامنشی ادعا می‌کردند که بنا به خواست اهوره‌مزدا به مقام شاهی رسیده‌اند.
 ۲) تشکیلات اداری اشکانیان از اداره‌ها یا دیوان‌های مختلفی تشکیل شده بود که در رأس آن وزیر بزرگ قرار داشت.
 ۳) پادشاه اشکانی بالاترین مقام سیاسی و نظامی کشور به حساب می‌آمد.
 ۴) مسئول بازرسی و مأموران تحت فرمانش، با عنوان چشم و گوش شاه معروف بودند.

۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) کدام‌یک از گروه‌های زیر در دورهٔ ساسانی در قدرت و ادارهٔ کشور سهیم نبودند؟
 ب) حکومت ساسانیان در راستای ایجاد تمرکز و افزایش دامنهٔ تسلط و نظارت خود چه اقداماتی انجام داد؟

- ۱) موبدان زرتشتی - تشکیل سپاهی دائمی و نیرومند و انسجام‌بخشی به تشکیلات اداری
 ۲) فرماندهان نظامی - کاستن از حکومت‌های موروثی محلی و تحت نظارت مستقیم قرار دادن مناطق غربی، مرکزی و جنوبی
 ۳) رؤسای ادارات - سهیم کردن رؤسا و حاکمان نواحی مختلف در ادارهٔ امور کشور
 ۴) سران خاندان‌های قدیمی - کاستن از تشکیلات، تشریفات و گروه‌های مختلف خدمتگزار در دربار ساسانی

۶۰- درستی یا نادرستی عبارات زیر در رابطه با نظام سیاسی - اداری هخامنشیان به ترتیب در کدام گزینه صحیح ذکر شده است؟

- الف) کورش از تشکیلات اداری حکومت‌های پیشین برای ادارهٔ امور کشور استفاده کرد؛ اما برای جلب پشتیبانی و وفاداری اقوام و ملت‌ها از شیوه‌ای کاملاً نوین بهره برد.
 ب) وحدت بیشتر قلمرو هخامنشیان و شکل‌گیری حکومتی متمرکز و نیرومند از نتایج ایجاد نظام سیاسی - اداری نوین توسط داریوش یکم هخامنشی است.
 ج) مسئولیت بازرسی و نظارت دقیق بر عملکرد مقام‌ها و مأموران دولتی بر عهدهٔ یکی از نجبای بلندپایهٔ مادی یا پارسی بود.
 د) شاهان هخامنشی یک گروه مشورتی شامل بلندپایگان سیاسی، نظامی، مذهبی و احتمالاً اداری و حقوقی داشتند که در مسائل مهم حکومتی با آنان مشورت می‌کردند.

۱) ص، غ، ص   ۲) ص، غ، غ   ۳) غ، ص، غ، ص   ۴) ص، غ، غ، ص

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ویژگی‌های جمعیت ایران
تقسیمات کشوری ایران
صفحه‌های ۶۴ تا ۸۲

۶۱- اگر جمعیت ایران در یک سال ۸۲,۲۳۲,۲۸۰ نفر و میزان موالید و مرگومیر به ترتیب ۱,۳۲۰,۰۰۰ و ۳۵۰,۰۰۰ نفر باشد، درصد میزان رشد طبیعی ایران در این سال به کدام کشور نزدیک است؟ **نهایی**

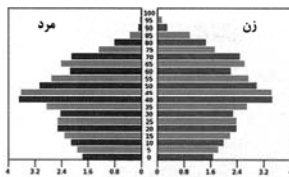
نام کشور	روسیه	ترکیه	نیجریه	استرالیا
میزان رشد طبیعی (به درصد)	۰/۰۴	۱/۰۹	۲/۵۸	۱/۱۸

(۱) روسیه (۲) نیجریه (۳) ترکیه (۴) استرالیا

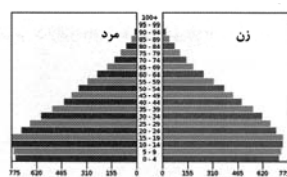
۶۲- «در کشوری میزان موالید کمتر از مرگومیر و مهاجرت به داخل بیشتر از مهاجرت به خارج است.» کدام عبارت در ارتباط با شاخص‌های اندازه‌گیری جمعیت این کشور درست بیان شده است؟

- (۱) شاخص رشد طبیعی جمعیت منفی می‌باشد و شاخص رشد مطلق جمعیت مثبت است.
- (۲) شاخص رشد طبیعی جمعیت مثبت می‌باشد و شاخص رشد مطلق جمعیت منفی است.
- (۳) شاخص رشد طبیعی جمعیت مثبت است و شاخص رشد مطلق جمعیت نمی‌تواند مثبت باشد.
- (۴) شاخص رشد طبیعی جمعیت منفی است و شاخص رشد مطلق جمعیت می‌تواند منفی باشد.

۶۳- با توجه به هرم سنی دو کشور آلمان و اکوادور در مقابل، هر کدام از عبارات زیر مربوط به کدام کشور هستند؟

هرم سنی آلمان

هرم سنی اکوادور

(الف) میزان رشد جمعیت بیشتر است.

(ب) افراد سالمند بیشتری در آن زندگی می‌کنند.

(ج) در آینده ممکن است با کمبود نیروی کار مواجه شود.

- (۱) آلمان، آلمان، اکوادور
- (۲) اکوادور، اکوادور، آلمان
- (۳) آلمان، اکوادور، آلمان
- (۴) اکوادور، آلمان، آلمان

۶۴- درباره ساختمان جمعیت کدام گزینه نادرست است؟ **نهایی**

(الف) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت سنی غیر از زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد. اما در طول زمان، نسبت جنسیتی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.

(ب) هرم سنی به برنامه‌ریزان کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت هر کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنند.

(ج) متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی‌های هر کشور از لحاظ سنی، همه گروه‌های جمعیتی را به‌طور واحدی بررسی می‌کنند.

(د) در هر هرم سنی اگر قاعده هرم پهن‌تر باشد، میزان رشد موالید در آن بیشتر خواهد بود.

- (۱) «الف»، «ب»
- (۲) «الف»، «ج»
- (۳) «ب»، «ج»
- (۴) «ج»، «د»

۶۵- «در ایران، سیاست‌های جمعیتی مختلفی برای کنترل رشد جمعیت و تأثیرگذاری آن بر ساختار جمعیتی کشور اتخاذ شده است. برخی از این

سیاست‌ها در زیر آمده است:» چند مورد از این سیاست‌ها نادرست است؟

- اجرای برنامه‌های آموزشی و رسانه‌ای با هدف کاهش میزان تولد در خانواده‌ها

- ترویج و توسعه خدمات بهداشتی با هدف افزایش امید به زندگی و کاهش مرگومیر

- ایجاد قوانین محدودکننده برای افزایش تعداد فرزندان در خانواده‌ها

- حفظ و جذب جمعیت در شهرها و کاهش مراکز جدید جمعیتی

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

۶۶- سیاست کنترل جمعیت چگونه باید باشد؟

- ۱) ساختمان سنی جمعیت به سمت کهنسالی حرکت نکند.
  - ۲) قاعده هرم سنی جمعیت به سمت باریک بودن متمایل شود.
  - ۳) هرم سنی جمعیت به مرور از مرحله جوانی به سالخوردگی حرکت کند.
  - ۴) در هر دوره به مناسبت تعداد گروه‌های سنی مختلف متفاوت باشد.
- ۶۷- عبارات کدام گزینه در مورد تاریخچه تقسیمات کشوری ایران در دوره‌های مختلف صحیح آمده است؟

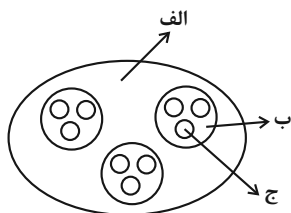
- الف) در دوران هخامنشیان، داریوش کشور را به ۲۰ ایالت تقسیم کرد که هر ایالت تحت نظارت یک «ساتراپ» قرار داشت.
- ب) در دوران عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به ۳۰ شهر تقسیم شده بود.
- ج) در دوران قاجاریه، کشور به ۴ ایالت و ۱۲ ولایت تقسیم شد.
- د) در سال ۱۳۱۶، با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ۱۰ استان تقسیم شد که هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر بخش به چند دهستان تقسیم می‌شد.

- ۱) «الف»، «ج»
- ۲) «ب»، «د»
- ۳) «الف»، «ب»
- ۴) «ج»، «د»

۶۸- تقسیمات کشوری در ایران بر چه اساسی تغییر می‌یابد و نام نخستین استان جدید که در سال ۱۳۷۲ هـ. ش به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، چه نام داشت؟

- ۱) نیازهای مردم - زنجان
- ۲) موقعیت و زمان - اردبیل
- ۳) میزان امکانات و خدمات - کردستان
- ۴) تاریخ و اهمیت مکان‌ها - اصفهان

۶۹- اگر شکل زیر، مطابق با تقسیمات کشوری دوره ... باشد، به ترتیب موارد «الف»، «ب» و «ج» می‌تواند نشان‌دهنده ... باشند.

- ۱) قاجاریه - ولایت، ایالت و قصبه
- ۲) حال حاضر - استان، بخش و شهرستان
- ۳) صفویه - ایالت، قصبه و بلوک
- ۴) ساسانیان - خوره، تسوج و رستاک

۷۰- کدام گزینه در ارتباط با تقسیمات کشوری در ایران صحیح است؟

- ۱) شهر واحدی از تقسیمات کشوری است که به طور مستقیم زیر نظر شهرستان اداره می‌شود.
- ۲) حداقل تعداد ۲۰ خانوار یا ۱۰۰ نفر باید در کوچکترین واحد تقسیمات کشوری سکونت داشته باشند.
- ۳) اکثریت ساکنان دائمی شهر در مشاغل کسب، تجارت، صنعت، کشاورزی، خدمات و فعالیت‌های اداری اشتغال دارند.
- ۴) هر استان از چند بخش تشکیل شده است که زیر نظر استاندار اداره می‌شود.

منطق

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

احکام قضایا

(از عکس مستوی تا پایان درس)

قیاس اقترانی

(تا پایان دامنه مصادیق موضوع و

محمول)

صفحه‌های ۶۷ تا ۷۷

۷۱- عکس متناقض قضیه «هیچ ب غیر الف نیست» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) بعضی ب غیر الف است. (نهایی)
 ۲) هیچ غیر الف نیست.
 ۳) بعضی غیر الف ب است.
 ۴) بعضی الف غیر ب است.

۷۲- عکس مستوی گرفته شده از کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) بعضی انسان‌ها خلاق هستند، بعضی خلاق‌ها انسان هستند.
 ۲) هر انسانی شاعر است، بعضی شاعرها انسان هستند.
 ۳) بعضی انسان‌ها بازیگر نیستند، بعضی بازیگرها انسان نیستند.
 ۴) هیچ انسانی شاعر نیست، هیچ شاعری انسان نیست.

۷۳- نتیجه گیری کدام گزینه با توجه به مبحث احکام قضایا نادرست است؟

- ۱) بعضی ایرانیان مسیحی هستند؛ پس بعضی مسیحیان ایرانی‌اند.
 ۲) هر واقعیتی یک بخش ناشناختنی دارد؛ پس برخی چیزها که بخش ناشناختنی دارند، واقعیت‌اند.
 ۳) هر درختی گیاه است؛ پس هر گیاهی نیز درخت است.
 ۴) هر مربعی چهارضلعی منتظم است؛ پس بعضی چهارضلعی‌های منتظم مربع هستند.

۷۴- در صورتی که از قضیه ... عکس مستوی را به صورت ... بگیریم، دچار مغالطه ... می‌شویم.

- ۱) موجبه جزئیه - موجبه کلیه - ایهام انعکاس (نهایی)
 ۲) موجبه جزئیه - موجبه جزئیه - ایهام انعکاس
 ۳) سالبه کلیه - سالبه جزئیه - تعمیم شتابزده
 ۴) سالبه جزئیه - سالبه جزئیه - تعمیم شتابزده

۷۵- در تبلیغات تلویزیونی خانواده‌ای شاد در کنار یکی از لوازم خانگی نمایش داده می‌شود. این پیام بازرگانی این گونه القا می‌کند که «بعضی افراد خوشبخت دارای این لوازم خانگی هستند، پس نتیجه گرفته می‌شود که هرکسی با داشتن این لوازم خانگی خوشبخت خواهد بود!»

کدام گزینه درباره این عبارت صحیح نیست؟

- ۱) در این استدلال با رابطه عکس مستوی از صدق موجبه جزئیه به صدق موجبه کلیه رسیده است که صحیح نیست.
 ۲) در این استدلال مغالطه ایهام انعکاس رخ داده است.
 ۳) نتیجه نادرست است؛ با زیرا باید نتیجه نیز جزئی باشد تا صادق باشد.
 ۴) در این استدلال با آوردن یک قضیه جزئی صادق، به صدق قضیه کلی آن رسیده‌اند که دچار مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی در رابطه تداخل شده است.

۷۶- مغالطه به کار رفته در استدلال «هرکسی که مدیرفروش توانمندی است تحصیل دانشگاهی مربوط به این رشته را دارد، پس هر تحصیل‌کننده

دانشگاهی مربوط به این رشته، مدیر فروش توانمندی است.» در کدام گزینه آمده است؟ (نهایی)

- ۱) استثنای قابل چشم‌پوشی (۲) عدم تکرار حد وسط (۳) ایهام انعکاس (۴) تعمیم شتابزده

۷۷- اگر در قیاس اقترانی حد وسط جایگاه یکسانی داشته باشد، کدام گزینه درباره این قیاس درست است؟

- ۱) قطعاً این قیاس شکل دوم خواهد بود.
 ۲) قطعاً این قیاس شکل سوم خواهد بود.
 ۳) قطعاً این قیاس شکل اول و دوم نخواهد بود.
 ۴) قطعاً این قیاس شکل اول و چهارم خواهد بود.

۷۸- چه تعداد از گزاره‌های زیر، صحیح هستند؟

- الف) شرط اول نتیجه‌گیری از یک قیاس، تکرار حد وسط به صورت لفظی است.
 ب) محمول نتیجه از مقدمه دوم و موضوع نتیجه از مقدمه اول به دست می‌آید.
 ج) در قیاس اقترانی، اجزای مقدمات در میان نتیجه پخش شده است.
 د) مقدمات «الف ب است» و «ب د است» با نتیجه «د الف است»، شکل اول قیاس اقترانی است.

- ۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۷۹- در کدام قضیه، دامنه مصادیق موضوع و محمول دارای علامت یکسانی می‌باشد؟

- ۱) بعضی گیاهان سمی نیستند.
 ۲) مرکز استان مرکزی اراک است.
 ۳) بلندترین قلّه ایران شیرکوه نیست.
 ۴) این دیوار کلاس سفید است.

۸۰- در کدام گزینه قیاس بیان شده براساس قانون نتیجه قیاس معتبر نیست؟

- ۱) بعضی الف ب است. (۲) هر ج الف است. (۳) بعضی ب الف نیست. (۴) هر ب الف است.
 هیچ ج ب نیست. بعضی ب ج نیست. هر ج الف است. هر الف د است.
 بعضی الف ج نیست. بعضی الف ب است. بعضی ب ج نیست. هر ب د است.

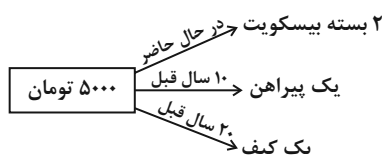
اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تورم و کاهش قدرت خرید
مقاوم سازی اقتصاد
صفحه‌های ۹۲ تا ۱۱۵

نهایی

۸۱- با توجه به نمودار زیر، کدام گزینه در خصوص قدرت خرید پول صحیح نیست؟

- ۱) پول نتوانسته ارزش خود را حفظ کند و به همین دلیل می‌گوییم قدرت خریدش را از دست داده است.
- ۲) رابطه میان قدرت خرید پول و سطح عمومی قیمت‌ها، رابطه‌ای معکوس است.
- ۳) قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد.
- ۴) افزایش پول در دست مردم، همیشه به معنای ثروتمندتر شدن آن‌هاست.

۸۲- به ترتیب پشتوانه هر یک از پول‌های زیر کدام است؟

الف) پول فلزی

ب) پول کاغذی در گذشته

ج) پول تحریری

- ۱) الف) شمش‌های طلا و جواهرات نزد بانک ب) طلا و نقره موجود در پول ج) قدرت اقتصادی کشور
- ۲) الف) شمش‌های طلا و جواهرات نزد صراف ب) طلا و نقره موجود در پول ج) مجموع نقدینگی مردم
- ۳) الف) طلا و نقره موجود در خود پول ب) پول فلزی نزد بانک یا صراف ج) مجموع نقدینگی مردم
- ۴) الف) طلا و نقره موجود در خود پول ب) شمش‌های طلا و جواهرات نزد بانک یا صراف ج) قدرت اقتصادی کشور

۸۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

نهایی

وظایف پول	نوع عملکرد
وسیله پرداخت در مبادلات	ب)
وسیله سنجش ارزش	الف)
وسیله پرداخت‌های آینده	ج)
وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش	د)

- افراد همیشه باید مقداری پول را برای رفع هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی نگهداری کنند.
- رد و بدل کردن حواله‌های بانکی در صورتی است که پول بتواند حفظ ارزش کند.
- نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.
- واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو، در آمریکا دلار و در ایران ریال (تومان) است.

- ۱) «ج»، «ب»، «د»
- ۲) «د»، «ج»، «ب»، «الف»
- ۳) «ج»، «د»، «الف»، «ب»
- ۴) «د»، «ب»، «الف»، «د»

محل انجام محاسبات

۸۴- نرخ تورم در کشوری در طول یک سال، ۲۵ درصد بوده است. اگر سطح قیمت‌های جدید (امسال) در این کشور به ۹۶,۰۰۰ ریال رسیده باشد، سطح

قیمت‌های قدیم (پارسال) در این کشور چند ریال بوده است؟

- (۱) ۷۶,۸۰۰
(۲) ۸۰,۰۰۰
(۳) ۷۵,۵۰۰
(۴) ۸۲,۶۰۰

۸۵- در کدام گزینه به علل تورم به درستی اشاره شده است؟

- (۱) نابرابری عرضه و تقاضای کل - سیاست‌های پولی انقباضی - فزونی واردات بر تولید
(۲) فزونی عرضه بر تقاضا - رشد حجم نقدینگی - ناهماهنگی افزایش نقدینگی با افزایش تولید
(۳) افزایش واردات - کاهش عرضه محصولات به دلیل جنگ - فزونی تقاضا بر عرضه
(۴) نابرابری عرضه و تقاضای کل - ناهماهنگی افزایش نقدینگی با افزایش تولید - نوسانات نرخ ارز

۸۶- کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟

ارزش پول موجودی چک‌پول‌ها	۴۸۰ واحد
موجودی مجموع سپرده‌های دیداری و حساب‌های پس‌انداز بلندمدت	۱۲۰۰ واحد
ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{۲}{۳}$ مجموع اسکناس‌ها
ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۱۵۰۰ واحد
ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم	۱۲۰ واحد
موجودی حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت	۱۶۳۰ واحد

(۱) میزان شبه‌پول در این جامعه ۲۷۱۰ واحد پولی است.

(۲) ارزش پولی سپرده‌های دیداری، در نقدینگی جامعه تأثیری ندارد.

(۳) میزان نقدینگی این جامعه برابر با ۳۱۰۰ واحد پولی است.

(۴) موجودی حساب‌های پس‌انداز بلندمدت در این جامعه، ۱۳۲۰ واحد پولی است.

۸۷- ترتیب کدام وقایع در رابطه با مسیر تاریخی اقتصاد ایران، درست است؟

- (۱) ساختارهای اساسی اقتصاد کشور، زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت. - جلوه‌هایی از پیشرفت اندیشه اقتصادی، تأمین مالی مراکز علمی و عمران و آبادانی را می‌توان در اقتصاد ایران در این دوره مشاهده کرد. - اقتصاد ایران به جای تکیه بر پایه‌های بومی و درون‌زای داخلی و ملی خود، به بیرون از مرزها و قدرت‌های بزرگ متکی شد.
(۲) انقلاب سفید آخرین صدمه را به کشاورزی و اقتصاد روستایی زد. - گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند. - این دوره با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود.
(۳) در این دوره ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها از دست داد. - در این دوره اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود جدا شد. - حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند.
(۴) اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. - تلاش حاکمان صرف تحکیم پایه‌های حکومت خود می‌شد. - دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور، به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد پرداخت.

۸۸- کدام جمله در رابطه با استقلال اقتصادی صحیح نیست؟

(۱) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را استقلال اقتصادی می نامند.

(۲) در بخش اقتصادی قانون اساسی، به آموزه‌هایی هم چون استقلال اقتصادی تأکید شده است.

(۳) استقلال اقتصادی به معنی قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست.

(۴) استقلال اقتصادی به معنای تأمین همه نیازهای کشور در داخل است.

۸۹- کدام گزینه از ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران است؟

نهایی

(۱) صادرات بی‌رویه (۲) حضور گسترده بخش خصوصی در عرصه اقتصاد

(۳) کارایی اندک شرکت‌های تولیدی (۴) صرف درآمدهای نفتی برای ساخت و ساز

۹۰- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام دوره تاریخی کشور ایران است؟

- در حالی که کشورهای دیگر منطقه هم چون مصر، ترکیه، سوریه و لبنان در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

- مردم به توانمندی‌های خود برای ایجاد تحول و تغییر در شیوه حکمرانی سیاسی و زندگی جمعی پی بردند.

- اقدامات محدود مذهبی و ملی، مثل تأسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی، چندان اثربخش نبود.

(۱) قاجار - نیمه اول حکومت صفوی - دوره پایانی حکومت صفوی

(۲) پهلوی - نیمه اول حکومت صفوی - پهلوی

(۳) پهلوی - انقلاب اسلامی - قاجار

(۴) قاجار - انقلاب اسلامی - قاجار

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود،
دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دَفترچَه سؤال (؟)

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۲۰
(بان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مُراجَعان

فارسی (۱)	مریم پیروی - حسین پرهیزگار - احمد فهیمی - محسن فدایی - الهام محمدی
دین و زندگی (۱)	فریدین سماقی - یاسین سعدی - عباس سیدشستر - مرتضی محسنی کبیر
(بان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی‌روش

گزینه‌گران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینه‌گر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سپیده فتح‌اللهی	مرتضی منشاری	—	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین سعدی	امیرمهدی افشار	—	محمدصدرا پنجه‌پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیا	دبورا حاتانیا	—	—
(بان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

فارسی (۱)

سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود

۱۰ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی،
ادبیات حماسی (رستم و
اشکبوس)
درس ۱۱ تا ۱۲
صفحه‌های ۸۴ تا ۱۰۳

۱۰۱- در کدام گزینه، معنای تمامی کلمات به درستی آمده است؟

(۱) «بعث: حزبی سیاسی با رهبری صدام حسین»، «توسن: اسب رام»، «مدفن: گور»

(۲) «کرکس: پرنده‌ای از رده لاشخورها»، «وقاحت: بی‌شرمی، بی‌حیایی»، «بنات‌الخمینی: دختران امام خمینی (ره)»

(۳) «اسرا: جمع اسیر، گرفتاران»، «جسارت: بی‌باکی و گستاخی»، «ملاک: سنجش»

(۴) «تجلی: جلوه‌گری»، «توش: توانایی تحمل سنگینی یا فشار»، «زبر: پایین، تحت»

۱۰۲- در گروه کلمات زیر چند نادرستی املائی وجود دارد؟

«انفجار مهیب - ازدهام مردم - مددکار هلال احمر - استوره زندگی - هوای داغ - فضای اردوگاه - صلیب سرخ - ترجیح دادن»

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) چهار

۱۰۳- در چند بیت از ابیات زیر ویژگی «دو حرف اضافه برای یک متمم» به چشم می‌خورد؟

الف) پیامد خمیده به زین اندرون همی‌راند اسب و همی‌ریخت خون

ب) بگير و به گیسوی او بر، بدوز به نیک‌اختر و فال گیتی‌فروز

ج) به رستم بر آن‌گه ببارید تیر تهمتن بدو گفت: بر خیره‌خیر

د) به جمشید بر تیره‌گون گشت روز همی‌کاست زو، فرّ گیتی‌فروز

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) چهار

۱۰۴- در کدام گزینه، کلمه «ممال» به کار نرفته است؟

(۱) به رنگ زر بودی رنگ دشمنش همه سال از آن نخواهد کاندز خزینه دارد زر

(۲) پندار درد گشتم گویی که درد و عالم هر جا که هست دردی با من حسیب دارد

(۳) بلبل همی‌بخواند در شاخسار بید سار از درخت سرو مر او را شده مجیب

(۴) بسترد و گفت چون که سنایی همه ز چهل بنیشت در هوای غم عشق صد کتیب

۱۰۵- در کدام گزینه آرایه «کنایه» نمی‌یابید؟

(۱) کمان به‌زه را به بازو فکند به بند کمر بر، بزد تیر چند

(۲) چو رهام گشت از کشانی ستوه بیچید زو روی و شد سوی کوه

(۳) تو قلب سپه را به‌آیین بدار من اکنون پیاده کنم کارزار

(۴) بدو گفت خندان: که نام تو چیست؟ تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟

۱۰۶- کدام آرایه‌ها در بیت زیر، یافت می‌شود؟

«تا زبر خاکی ای درخت تنومند   مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند»

(۱) جناس، مراعات نظیر، تضاد   (۲) مجاز، کنایه، استعاره

(۳) کنایه، تلمیح، تشخیص   (۴) تلمیح، جناس، تشبیه

۱۰۷- در کدام بیت، به مفهوم «و لا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل احیاء عند ربهم یرزقون» اشاره ندارد؟

(۱) من ایرانی ام آرمانم شهادت   تجلی هستی است جان‌کندن من

(۲) زنده جاوید ماند سکه اقبال یافت   سر که فدای تو گشت زر که نثار تو شد

(۳) ای حیات عاشقان در مردگی   دل نیابی جز که در دل‌بردگی

(۴) گفت ای مطرب‌شده با عام و خاص   مرده شو چون من که تا یابی خلاص

۱۰۸- مفهوم بیت «سر گرگ باید هم اول برید/ نه چون گوسفندان مردم درید» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) مسئولیت‌پذیری و تعهد   (۲) دوراندیشی و پیشگیری از حادثه

(۳) توصیه به حرکت و اعتراض   (۴) ستیز با دشمنان

۱۰۹- شاعر در بیت «جز از جام توحید، هرگز نوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من» بر کدام مفهوم تأکید دارد؟

(۱) شهادت‌طلبی   (۲) باده‌نوشی

(۳) یکتاپرستی   (۴) ظلم‌ستیزی

۱۱۰- بیت «جان چیست ز جان بهتر و شیرین‌تر و خوش‌تر/ گر زان که مرا هست فدای وطن من» با کدام بیت زیر ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

(۱) کجا می‌توانی ز قلبم ربایی   تو عشق میان من و میهن من؟

(۲) نه تسلیم و سازش نه تکریم و خواهش   بتازد به نیرنگ تو توسن من

(۳) جز از جام توحید هرگز نوشتم   زنی گریه تیغ ستم گردن من

(۴) تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی   جدا سازی ای خصم سر از تن من

۲۰ دقیقه

قدم در راه

(آهنگ سفر، اعتماد بر او)

درس ۹ و ۱۰

صفحه ۹۳ تا ۱۱۲

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- سرنوشت ابدی انسان بر چه اساسی تعیین می‌گردد و وظیفه انسان در دنیا پس از فهمیدن حقیقت مذکور،

کدام مورد می‌باشد؟

- (۱) رفتار و اعمال انسان در دنیا - با عزم قوی و اراده محکم، برآنچه که برگزیده، جامه عمل بپوشاند.
- (۲) رفتار و اعمال انسان در دنیا - در مسیری گام بردارد که موفقیت آن حتمی باشد و آخرتی آباد را برای او رقم بزند.
- (۳) شناخت انسان از هدف‌های متعالی - در مسیری گام بردارد که موفقیت آن حتمی باشد و آخرتی آباد را برای او رقم بزند.
- (۴) شناخت انسان از هدف‌های متعالی - با عزم قوی و اراده محکم، برآنچه که برگزیده، جامه عمل بپوشاند.

۱۱۲- از پیام کدام آیه شریفه درمی‌یابیم که خداوند آن چیزی را برای انسان متوکل رقم میزند که خیر و صلاح او در آن باشد؟

(۱) «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ»

(۲) «وَ عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ عَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ»

(۳) «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ»

(۴) «وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ»

۱۱۳- به ترتیب، کدام راه ثبات قدم در مسیر قرب الهی، انسان را به یاد قیامت می‌اندازد و حدیث علوی «من حاسب نفسه سَعِدَ» اشاره به کدام راه

دارد؟

(۲) محاسبه و ارزیابی - محاسبه و ارزیابی

(۱) مراقبت - مراقبت

(۴) عهد بستن با خدا - مراقبت

(۳) عهد بستن با خدا - محاسبه و ارزیابی

۱۱۴- خداوند حکیم بیشتر از هر کس با چه انسان‌هایی انس می‌گیرد و چرا اگر مصیبت بر آنان فرو بارد، به خدا پناه آورده و روی به درگاه او

می‌شوند؟

- (۱) کسانی که به بندگان خداوند مخصوصاً نیازمندان کمک می‌کنند. - چون می‌دانند سررشته کارها به دست خداست.
- (۲) کسانی که بیشتر به او عشق می‌ورزند. - چون خداوند اسرار انسان‌ها را می‌داند و بر اندیشه‌هایشان آگاه است.
- (۳) کسانی که به بندگان خداوند مخصوصاً نیازمندان کمک می‌کنند. - چون خداوند اسرار انسان‌ها را می‌داند و بر اندیشه‌هایشان آگاه است.
- (۴) کسانی که بیشتر به او عشق می‌ورزند. - چون می‌دانند سررشته کارها به دست خداست.

۱۱۵- چرا قرآن کریم، پیامبر (ص) را به عنوان الگو معرفی می‌کند و می‌فرماید: «رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است.»؟

- (۱) بهتر است هر شب کارهای آن روز خود را ارزیابی کنیم و در پایان هفته، به حساب آن هفته رسیدگی کنیم.
- (۲) پیامبر (ص) همواره از اهل بیت (ع) به عنوان انسان‌هایی برتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند، یاد کرده است.
- (۳) می‌توان از الگوها کمک گرفت و با دنباله روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.
- (۴) باقی‌ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا و الگوهای معرفی شده را به دنبال دارد.

۱۱۶- از حدیث نبوی «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا» و حدیث علوی «گذشت ایام، آفاقی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و

کارها می‌شود.» به ترتیب می‌توان کدام راه ثبات قدم در مسیر قرب الهی را فهمید؟

- (۱) تصمیم و عزم برای حرکت - عهد بستن با خدا
 (۲) تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت
 (۳) محاسبه و ارزیابی - مراقبت
 (۴) ارزیابی - عهد بستن با خدا

۱۱۷- عبارت قرآنی «... آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید...» خطاب به چه کسانی است؟

- (۱) در دنیا از نمازگزاران نبودند و از محرومان دستگیری نمی‌کردند و غرق در معصیت بودند.
 (۲) شقاوت بر آنان چیره شد و در گمراهی به سر می‌برند.
 (۳) اموال یتیمان را در دنیا به ستم می‌خوردند و رباخوار هستند.
 (۴) پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشدند.

۱۱۸- با توجه به آیه شریفه «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ...» مفهوم کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) ناتوانی غیرخدا در دور کردن گزند و آسیب از انسان
 (۲) کافی بودن خداوند برای پیامبر (ص)
 (۳) اگر خداوند رحمتی را برای انسان بخواهد، غیرخدا در دور کردن این رحمت، ناتوان است.
 (۴) همه موارد

۱۱۹- در مسیر تقرب الهی و مرحله عهد بستن با خداوند متعال، «ناخشنودی و خشنودی او» به ترتیب تابع کدام موارد است؟

- (۱) گام نهادن در مسیر هلاکت و ظلم به خود - قدم برداشتن در مسیر سعادت و خوشبختی خویش
 (۲) گام نهادن در مسیر هلاکت و ظلم به خود - سپردن سرنوشت خویش به دست حوادث
 (۳) عقب‌نشینی در مقابل مشکلات - سپردن سرنوشت خویش به دست حوادث
 (۴) عقب‌نشینی در مقابل مشکلات - قدم برداشتن در مسیر سعادت و خوشبختی خویش

۱۲۰- چه توکل‌کننده‌ای می‌داند که انسان باید در راستای راهیابی به نیازها و خواسته‌هایش، از ابزار و اسباب بهره جوید و بی‌توجهی به این ابزار و

اسباب بیانگر بی‌توجهی به کدام مورد است؟

- (۱) توکل‌کننده‌ای که اهل عبادت است. - بی‌توجهی به حکمت و علم الهی
 (۲) توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت است. - بی‌توجهی به نعمت و علم الهی
 (۳) توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت است. - بی‌توجهی به حکمت و علم الهی
 (۴) توکل‌کننده‌ای که اهل عبادت است. - بی‌توجهی به نعمت و علم الهی

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۲۱- کامل‌ترین پاسخ به سؤال زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«توکل در چه جایی درست است و در چه صورتی خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد؟»

(۱) در جایی که انسان‌ها وظیفه و مسئولیت خود را به درستی انجام دهند. - انسان در قلب خود به خداوند تکیه کند و واقعا او را تکیه‌گاه خود ببیند.

(۲) در جایی که انسان‌ها صادقانه بر خداوند توکل کنند. - در صورتی که انسان خداوند را سرچشمه همه خیرها و شرها بداند.

(۳) در جایی که انسان‌ها وظیفه و مسئولیت خود را به درستی انجام دهند. - در صورتی که انسان خداوند را سرچشمه همه خیرها و شرها بداند.

(۴) در جایی که انسان‌ها صادقانه بر خداوند توکل کنند. - انسان در قلب خود به خداوند تکیه کند و واقعا او را تکیه‌گاه خود ببیند.

۱۲۲- در راستای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه مرحله بعد از «تصمیم و عزم برای حرکت» چیست؟

(۱) مراقبت (۲) محاسبه و ارزیابی

(۳) عهد بستن با خداوند (۴) توکل بر خداوند

۱۲۳- از نظر پیامبر (ص) چه کسانی سر بار دیگران هستند؟

(۱) کسانی که فقط به صورت زبانی بر خدا توکل می‌کنند. (۲) کسانی که اهل همت، تعقل و پشتکار نیستند.

(۳) کسانی که اهل کار و فعالیت نیستند. (۴) توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت نباشد.

۱۲۴- در مسیر قرب الهی بعد از مراقبت نوبت ... است تا ... شناخته شود.

(۱) محاسبه و ارزیابی - راه رستگاری (۲) محاسبه و ارزیابی - عوامل موفقیت یا عدم موفقیت

(۳) عهد و پیمان با خدا - راه رستگاری (۴) عهد و پیمان با خدا - عوامل موفقیت یا عدم موفقیت

۱۲۵- آیه شریفه «و اصبر علی ما اصابک ...» مربوط به کدامیک از گام‌های مسیر قرب الهی است؟

(۱) عهد بستن با خدا (۲) تصمیم و عزم برای حرکت

(۳) محاسبه (۴) مراقبت

۱۲۶- وظیفه انسانی که در عهد خود با خداوند سستی ورزیده، چیست؟

- (۱) مراقبت از عهد و پیمان
 (۲) سرزنش و مورد عتاب قرار دادن خود
 (۳) تکرار عهد و پیمان در زمان‌های معین
 (۴) اجتناب از کارهای حرام

۱۲۷- آیه شریفه «أليس الله بكاف عبده» با کدام یک از آیات شریفه زیر هم مفهوم است؟

- (۱) «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ»
 (۲) «إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ»
 (۳) «قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ»
 (۴) «وَوَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ»

۱۲۸- از دیدگاه پیامبر (ص) پیروی از انسان‌هایی که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند، چه پیامدی دارد؟

- (۱) استفاده از تجربه آنان
 (۲) سریع‌تر رسیدن به هدف
 (۳) رستگاری و نجات
 (۴) شناخت راه‌های موفقیت

۱۲۹- بعد از محاسبه و ارزیابی اگر معلوم شود که در عهد خود با خدا موفق بوده‌ایم، کدام اقدام شایسته است و علت آن چیست؟

- (۱) مراقبت اعمال - تا عهدمان با عهدشکنی، آسیب ببیند.
 (۲) سپاسگزاری و شکرگزاری از خداوند - چون خداوند بهترین پشتیبان انسان در انجام پیمان‌هاست.
 (۳) انجام واجبات و دوری از محرمات - تا خداوند از ما خشنود شود.
 (۴) استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها - تا آسان‌تر به هدف برسیم.

۱۳۰- توکل به چه معناست و انسان متوکل از کدام وعده خداوند بهره‌مند می‌شود؟

- (۱) سپردن کارها به خداوند - «فهو حسبه»
 (۲) خدا را تکیه‌گاه خود دانستن - «وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ»
 (۳) خدا را تکیه‌گاه خود دانستن - «فهو حسبه»
 (۴) سپردن کارها به خداوند - «وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ»

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

The Value of Knowledge
 (Reading, ..., Writing)

درس ۳

صفحه‌های ۸۰ تا ۹۳

PART A: Grammar and Vocabulary
Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

131- Nobody had more books than he did, so he ... of selling some of ... last month.

1) thought - themselves	2) was thinking - them
3) thinks - them	4) is thinking - themselves

132- I guess Mr. Lampard finds it very difficult to express ... Persian.

1) himself when he was speaking	2) him when he is speaking
3) himself when he is speaking	4) him when he was speaking

133- I ... to read books about animals, especially about lions and their lives in the wild.

1) was liking	2) will likes
3) am liking	4) like

134- Everyone has ... like happiness, sadness, and anger. It's normal to have different feelings every day. What is important is how you face these feelings.

1) beliefs	2) thoughts	3) emotions	4) successes

135- The news about the school holiday ... quickly! Students told their classmates; and soon, everyone in the school knew a bout it.

1) gave up	2) passed away
3) went around	4) came in

136- It ... started to rain, and we had to run for cover under a big tree.

1) recently	2) suddenly	3) hopefully	4) sadly

PART B: Reading Comprehension
Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

White blood cells are an important part of our immune system. They help keep us healthy by fighting germs like bacteria and viruses. White blood cells also help to get rid of other harmful things. They find where the germs are and start to destroy them. When there's a sickness, white blood cells leave blood to help out.

Another name for a white blood cell is leukocyte. "Leuko" means white, and "cyte" means cell. There are three main types of white blood cells, and they do different jobs. Some white blood cells kill and eat germs, while others make special helpers called antibodies to help find and destroy germs. The third type looks for things that don't belong in our body and attacks them.

When a germ makes someone sick, the body shows it. It can become red, hot, and painful.

This redness, heat, and pain are signs that the body is reacting.

137- What do white blood cells do?

1) They help us breathe.	2) They destroy germs and keep us healthy.
3) They make us grow.	4) They help us see better.

138- Which of the following is true about white blood cells?

- 1) They carry oxygen in the blood.
- 2) They make us tired and hungry.
- 3) They only work when we are healthy.
- 4) They can leave the blood to fight sickness.

139- The underlined word "it" in paragraph 3 refers to ... .

1) pain	2) germ	3) body	4) heat

140- When germs make us sick, our body ... .

1) gets red, hot, and hurts.	2) feels happy and strong.
3) gets bigger.	4) becomes sleepy.

بر اساس متن زیر، از کتاب «حقوق مدنی، اعمال حقوقی» از دکتر ناصر کاتوزیان، به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

اشتباه پندار نادرستی است که انسان از واقعیت دارد. در حقوق نیز مفهوم اشتباه از معنای لغوی و عرفی خود دور نیفتاده است. ولی در صورتی از این حالت نفسانی سخن گفته می‌شود که موضوع آن یکی از اعمال حقوقی و به‌ویژه «قرارداد» باشد.

بنا بر اصل حاکمیت اراده عمل حقوقی در صورتی اعتبار دارد که با قصد واقعی دو طرف منطبق باشد، یعنی آنچه واقع شده با مقصود یکی باشد. زیرا، نفوذ و اعتبار خود را از آن می‌گیرد. پس، اگر تصویری که مبنای تکوین اراده قرار گرفته است، با واقع مخالف باشد، به طور مسلم چنین اراده‌ای معلول است و نمی‌تواند آثار قصد و رضای متعارف را داشته باشد. ما وقع لم یقصد و ما قصد لم یقع.

اشتباهی اراده را معلول می‌کند که به هنگام تصمیم‌گرفتن رخ دهد. هر گاه خطایی در بیان اراده اتفاق افتد، باید اصلاح شود و گوینده را پای‌بند نسازد. برای مثال، هر گاه در وصیت‌نامه‌ای نام موصی‌له به اشتباه نوشته شود، این خطا حق شخص مورد نظر موصی را از بین نمی‌برد و اگر نادرستی بیان احراز شود، مقصود اصلی حکومت می‌یابد. همچنین است در موردی که فروشنده بهای کالا را به جای ده‌هزار تومان ده‌هزار ریال بگوید. منتها، اشتباه اخیر در صورتی که طرف قرارداد را گمراه کند، مانع از تحقق تراضی است و از این جهت عقد را باطل می‌کند. به بیان دیگر، چنین اشتباهی عیب تراضی است نه اراده.

۲۷۱- بهترین معنا برای واژه‌ی «تراضی» طبق متن بالا کدام است؟

- (۱) تسلیم
(۲) موافقت
(۳) برابری
(۴) تقابل

۲۷۲- متن بالا به کدام پرسش (ها) پاسخ می‌دهد؟

الف) صحت و سلامت عقل موصی در وصیت‌نامه با چه معیاری ارزیابی می‌شود؟

ب) الزامات احراز نادرستی بیان در قضاوت چیست؟

ج) آیا انطباق عمل حقوقی بر قصد واقعی معامله‌کنندگان، عاملی در سنجش اعتبار آن عمل محسوب می‌شود؟

- (۱) فقط «ب»
(۲) «الف» و «ب»
(۳) فقط «ج»
(۴) «الف» و «ج»

۲۷۳- رابطه‌ی بین دو قسمت مشخص‌شده را کدام گزینه بهتر بیان کرده است؟

- (۱) عبارت نخست مفهومی کلی را بیان می‌کند و عبارت دوم، برای اثبات آن، مثالی می‌آورد.
(۲) عبارت دوم در ادامه‌ی عبارت نخست، و در نتیجه‌ی اجرای آن چیزی است که خواسته شده است.
(۳) عبارت نخست مثالی است برای آن‌چه در عبارت دوم بیان می‌شود.
(۴) عبارت دوم در ادامه‌ی عبارت نخست، نتیجه‌ی اجرانشدن خواسته را واضحتر بیان می‌کند.

۲۷۴- در مورد زیر، کدام موضوع درست است؟

«شخص «الف» با ارسال پیامک به شخص «ب» پیشنهاد فروش انگشتری از طلا به وی داده است و شخص «ب» با اعلام قبول خرید انگشتر، برای

تحویل‌گرفتن کالا اقدام کرده است، ولی شخص «الف» به جای انگشتر طلا به وی گوشواره‌ی طلا داده است.»

- (۱) اگرچه قصد و رضای طرفین در این معامله رعایت نشده است، معامله باطل محسوب نمی‌شود.
(۲) اشتباه در این معامله نه به معنای عرفی خود است و نه به معنای لغوی خود، بنابراین در دعاوی حقوقی بررسی نمی‌شود.
(۳) قصد و رضا در این معامله معیوب است، لذا باطل است.
(۴) اشتباه رخ داده، حق فروش را برای فروشنده از بین می‌برد، چرا که نادرستی بیان احراز‌پذیر نیست.

* بر اساس متن زیر، به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.
* فلسفه چیست؟ پاسخ به این پرسش حقیقتاً دشوار و به اعتقاد برخی ناممکن است. واژه «فلسفه» یا همان «فیلسوفیا» خود کلمه‌ای یونانی است که اولین بار فیثاغورس آن را به کار برد: «فیلو» به معنای «دوست‌داری» و «سوفیا» به معنای «دانایی» است. اگر بخواهیم از ریشه نام کلمه آن را تعریف کنیم، باید بگوییم فلسفه بر پایه تفکر بنا شده است، تفکر درباره کلی‌ترین و اساسی‌ترین موضوعات جهان و زندگی. اما یقیناً این تعریفی گویا نیست و ناچاریم از ویژگی‌های فلسفه سخن بگوییم.
فلسفه همیشگی است؛ بر این اساس که در هر عصری بر اساس پیشرفت علوم مختلف، پاسخ‌های گوناگونی به پرسش‌های مربوط به آن علوم داده می‌شود، در حالی که فلسفه، مطالعه جنبه‌های دیگر از واقعیت است، جنبه‌ای متمایز از جنبه‌هایی که دیگر علوم به آن پرداخته‌اند و کلی‌ترین موضوعی که بتوان با آن سر و کار داشت: وجود. ارسطو می‌گوید «فلسفه، علم احوال موجودات است، از آن حیث که وجود دارند». ابن‌سینا نیز می‌گوید: «فلسفه، آگاهی بر وجود و حقایق تمام اشیا است به قدری که برای انسان ممکن است.» بدیهی است که این تعریف، خود سرآغاز پرسش‌هایی دیگرند: «حد درک انسان کجاست؟»، «آیا علم ما به موضوع، حقیقت آن را نشان می‌دهد؟»، «آیا انسان‌ها همه به یک شکل فکر می‌کنند؟» و ... از این عبارتها می‌توان فهمید که چگونه برخی فلسفه را «علمی الهی، مقدس و فرابشری» دانسته‌اند.
امروزه فلسفه در همه علوم دیده می‌شود. آن‌جا که از شناخت‌شناسی و از جبر و اختیار می‌گوید، به مغز و مخچه و اعصاب مربوط می‌شود و آن‌جا که از اخلاق صحبت می‌کند، به باستان‌شناسی و تاریخ هم می‌رسد. فلسفه برای خود دانشکده و استادان جداگانه‌ای در دانشگاه‌ها دارد، اما هرگز به همان دانشکده و به محیط‌های علمی محدود نمی‌شود.

۲۷۵- بر اساس متن، معنای کلمه «فلسفه» کدام است؟

- (۲) وجودشناسی
(۴) علم الهی

- (۱) عشق‌دوستی
(۳) علم‌دوستی

۲۷۶- کدام گزینه درباره فلسفه درست نیست؟

- (۱) یونانیان نقش مهمی در تبیین فلسفه داشته‌اند.
(۲) تعریف فلسفه راحت نیست، چون هم گسترده است و هم پیچیده.
(۳) فلسفه به محیط علمی دانشگاه‌ها منحصر نمی‌شود.
(۴) استادان فلسفه، به همه علوم روز دیگر تسلط کامل دارند.
۲۷۷- نویسنده متن، فلسفه را علمی «همیشگی» می‌داند، به این معنا که ...

- (۱) پاسخ آن به پرسش‌هایش، همواره در حال تغییر است.
(۲) پاسخ آن به پرسش‌هایش، هرگز تغییر نمی‌کند.
(۳) مسائل آن برای همه انسان‌ها رخ می‌دهد.
(۴) مسائل آن در طول تاریخ یکسان بوده است.

* مریم، زهرا، فاطمه و حدیث هر کدام با یک کت، یک دامن، یک کفش و یک شال وارد مهمانی شده‌اند که هر کدام از آن‌ها سفید، سیاه، آبی یا قرمز است، به شکلی که هر شخص از همه رنگ‌ها پوشیده است. می‌دانیم دامن حدیث سیاه و دامن مریم هم‌رنگ کت حدیث است و کت زهرا سفید است. کفش فاطمه برخلاف کت حدیث آبی است، شال فاطمه و کفش زهرا قرمز است، کفش حدیث مثل شال مریم سفید است و کت مریم آبی است و دامن فاطمه هم‌رنگ کفش حدیث است.
با این داده‌ها به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- شال حدیث قطعاً هم‌رنگ است با ...

- (۱) کت مریم (۲) کت زهرا (۳) کفش مریم (۴) کفش زهرا

۲۷۹- دامن مریم قطعاً هم‌رنگ است با ...

- (۱) دامن فاطمه (۲) دامن حدیث (۳) شال فاطمه (۴) کفش حدیث

۲۸۰- کدام شخص است که رنگ کت و یا دامن و یا شال و یا کفش او به طور دقیق معلوم نیست؟

- (۱) مریم (۲) زهرا (۳) فاطمه (۴) حدیث

۲۸۱- کت فاطمه و کت حدیث به ترتیب به کدام رنگ‌اند؟

- (۱) سیاه - قطعی نیست. (۲) قطعی نیست - سیاه (۳) قرمز - سیاه (۴) سیاه - قرمز

۲۸۲- تعداد زیادی مهره رنگی داریم و می‌دانیم از هر ده مهره‌ای که از این بین انتخاب کنیم، حداقل چهار مهره هم‌رنگ خواهند بود. حداکثر چند نوع رنگ در بین این مهره‌ها وجود دارد؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

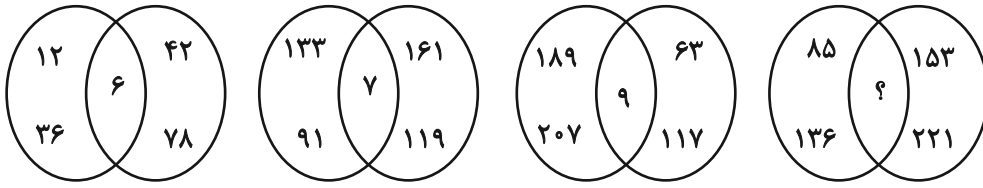
۲۸۳- قیمت کالای «الف» با بیست درصد افزایش، با قیمت کالای «ب» پس از ده درصد کاهش برابر شده است. اختلاف قیمت اولیه این دو کالا در آغاز معادل چند درصد قیمت «ب» بوده است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۵ (۴) ۴۵

۲۸۴- مریم دیواری را در ۱۶ ساعت و زهرا همان دیوار را در ۲۴ ساعت رنگ می‌کند. این دو تن همراه با فاطمه این دیوار را در ۸ ساعت رنگ می‌کنند. فاطمه تنهایی کار را در چند ساعت تمام می‌کند؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۸ (۳) ۳۲ (۴) ۴۸

۲۸۵- بین اعداد در هر یک از اشکال زیر، ارتباط یکسان و مشترکی برقرار است. به جای علامت سؤال کدام عدد باید قرار گیرد؟

۱۰ (۴)

۱۱ (۳)

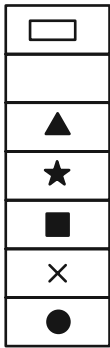
۱۴ (۲)

۱۷ (۱)

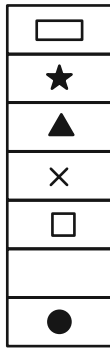
* در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را در الگوی ارائه شده تعیین کنید.

۲۸۶-

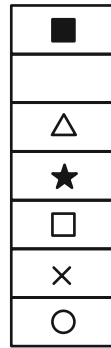
◆	○	?	△	■	○
★	×		★	×	
◐	■		□	●	▭
×			×		★
□	△		○	▭	◑
	★			★	×
▲	□		▭	◑	

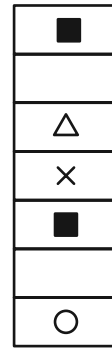
(۴)

(۳)

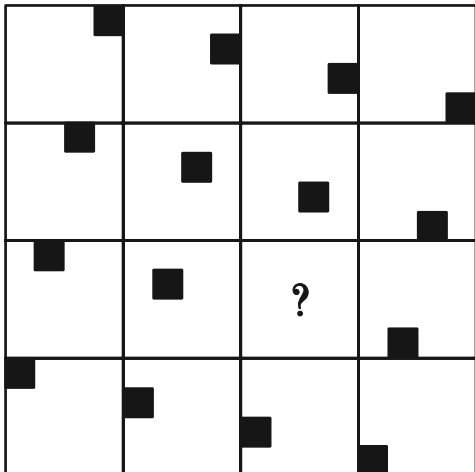

(۲)

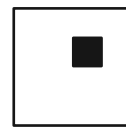

(۱)

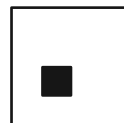
۲۸۷-

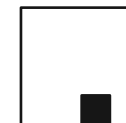
(۲)

(۱)

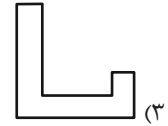
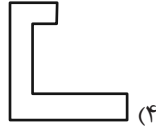
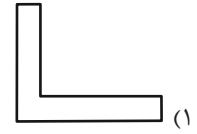
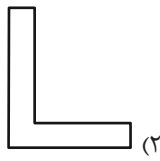
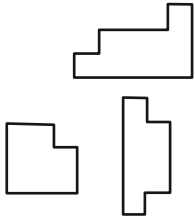

(۴)

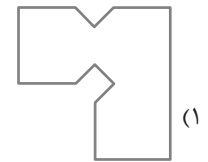
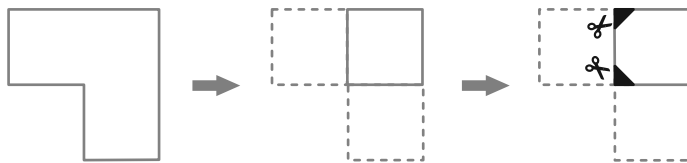

(۳)

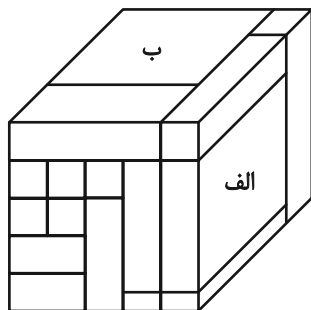
۲۸۸- کدام قطعه را کنار سه قطعه زیر قرار دهیم تا یک مربع کامل ساخته شود؟ قطعه‌ها را می‌توان چرخاند.

۲۸۹- برگه کدام گزینه را پس از تا و سوراخ و برش‌های نشان داده شده، باز کنیم تا شکل زیر ساخته شود؟ خط چین‌ها حدود کاغذ را نشان می‌دهند.

۲۹۰- حجم زیر از شانزده مکعب مستطیل تشکیل شده است. مکعب مستطیل‌های «الف» و «ب» به ترتیب با چند مکعب مستطیل در بیش از یک نقطه دیگر در تماسند؟

دیگر در تماسند؟

(۱) چهار - پانزده

(۲) پنج - چهارده

(۳) پنج - پانزده

(۴) شش - چهارده